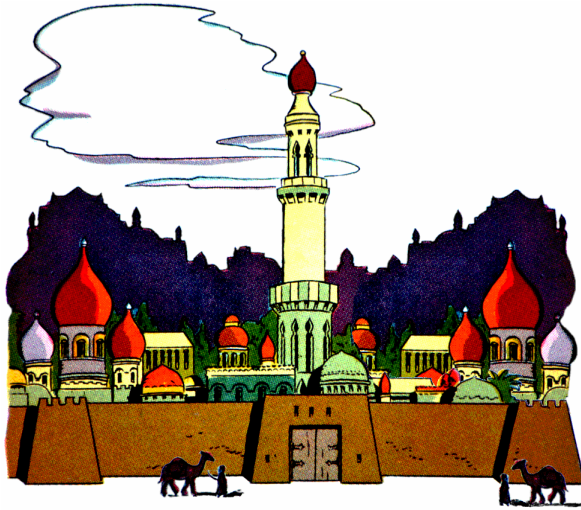


Puzzelrubriek bij Mijn weekblad



De verhalen van de kalief

Ieder weekblad dat zichzelf respecteert heeft een puzzelrubriek. *Mijn weekblad* ontkomt er dus ook niet aan. Dat geeft mij de gelegenheid uit mijn voorraad manuscripten een boek met puzzels of eigenlijk puzzelverhalen op te diepen. De titel is *De verhalen van kalief al-Mamoen*. Ik loop er al jaren mee te leuren langs tijdschriftredacties en uitgevers, maar zonder resultaat. En ik vind het zelf toch zo'n aardig boek. Het bevat een serie van ruim honderd verhalen die samen het leven van kalief Abdallah al-Mamoen beschrijven, de zoon van de beroemde Haroen al-Rasjied. Hij leefde van 786-833.

Het is goed om ook eens kennis te maken met de bloeitijd van de Islam, toen de verbittering over de overheersing door het Westen in de Arabische wereld nog niet had toegeslagen. Maar gaandeweg scheen dit geschiedenisboek te veranderen in net zo'n sprookjesboek als *Duizend en één nacht*. Verzonnen figuren als de kooplieden Hoenan en Hassan wandelden de verhalen binnen. Maar daarbij werd het een puzzelboek. Een wereld vol raadsels leidt ons binnen in een wereld vol puzzels. Dan wordt plotseling van de lezer meer gevraagd dan ontspannen achterover leunend boeiende verhalen te lezen. Hij moet pen en papier pakken, vraagstukken oplossen en dus af en toe goed nadenken. Dat kan trouwens toch geen kwaad in deze wereld.

De ruzie van de kooplieden Hassan en Hoenan

Al jaren dreven drie kooplieden uit Bagdad naast elkaar hun handel in de soek. De oudste heette Hoessein, de tweede Hassan en de derde Hoenan. Hoessein bewoog zich altijd traag en statig door de straten en werd door velen eerbiedig gegroet omdat ze dachten dat hij wel wijs en waardig zou zijn. Hassan was een dikke genoeglijke man die altijd lachte en grapjes maakte. En Hoenan was de slimste van de drie, maar ook de vrekigste. Hij hield zich altijd armer dan hij was, klaagde vaak en luid, maar bezat thuis kisten vol goudstukken. Hassan en Hoenan hadden op een van hun handelsreizen een rijke vreemdeling ontmoet. De man was een wijsgeer en verkeerde met zijn gedachten meestal in hoger sferen. Aan gewone dingen dacht hij nauwelijks en hij was dus zonder voedsel van huis gegaan, omdat hij aan gewichtiger zaken liep te denken. Maar in de loop van de middag begon de honger hem te plagen. Zijn lege maag hinderde hem. Hij kon aan niets anders meer denken dan aan eten. Gelukkig kwam hij de twee reizende kooplieden tegen. Ten einde raad smeekte hij hen om hem te helpen. Die waren daartoe best bereid, want de profeet heeft gezegd: "Geef je naaste wat je hem schuldig bent, en ook aan de arme en aan de reiziger." Hoenan had drie broodjes bij zich en Hassan zelfs vijf. De broodjes werden eerlijk verdeeld en ze genoten ze van hun eenvoudige maaltijd. Na afloop dankte de wijze man de kooplieden voor hun hulp en hij gaf hun acht dinar om voor de maaltijd te betalen. Maar hij had zijn hielen nog niet gelicht of de twee kregen ruzie over de verdeling van die acht dinar. "Het is heel eenvoudig", zei Hassan, "Ik gaf vijf broodjes en jij drie, dus krijg ik vijf dinar en jij drie".

"Ik weet het beter gemaakt", zei de slimme Hoenan, "Ik betaal jou de prijs van één broodje, dan krijgen we allebei betaald voor vier broodjes en we verdelen die acht dinar eerlijk. Allebei de helft."

"En dat noem jij eerlijk?" riep Hassan verontwaardigd, "Welke slang koester ik hier aan mijn borst? Geen sprake van."

Ook thuis bleven ze ruziën en ze verhieven hun stem zo luid dat buurman Hoessein kwam toegelopen om te vragen wat er aan de hand was. Toen ze hem hun probleem hadden voorgelegd, dacht hij even na en besliste dat ze allebei ongelijk hadden. Maar hoe moest het dan wel?

Vraagstuk: Hoe moesten die acht dinar eerlijk worden verdeeld tussen Hassan en Hoenan?